Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0034

Euroopa Keskpanga 2025. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 10. veebruari 2026. aasta resolutsioon Euroopa Keskpanga 2025. aasta aruande kohta (2025/2182(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Keskpanga (EKP) 28. aprilli 2025. aasta tagasisidet tähelepanekute kohta, mille Euroopa Parlament esitas oma resolutsioonis EKP 2023. aasta aruande kohta,

– võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) ja EKP põhikirja, eriti selle artikleid 2, 15 ja 21,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 119, artikli 123 lõiget 1, artiklit 125, artikli 127 lõikeid 1 ja 2, artiklit 130, artikli 282 lõiget 2 ja artikli 284 lõiget 3,

– võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikleid 3 ja 13,

– võttes arvesse 20. märtsi 2025. aasta, 23. juuni 2025. aasta ja 6. oktoobri 2025. aasta rahapoliitilisi dialooge EKP presidendi Christine Lagarde’iga,

– võttes arvesse EKP 2025. aasta rahapoliitika strateegia hinnangut,

– võttes arvesse EKP 2025. aasta aruannet euro rahvusvahelise rolli kohta,

– võttes arvesse EKP kliima- ja looduskava 2024–2025,

– võttes arvesse Eurostati 20. augusti 2025. aasta inflatsiooniprognoosi ja Eurostati 1. oktoobri 2025. aasta kiirhinnangut,

– võttes arvesse majanduse juhtimise ning majandus- ja rahaliidu kontrollimise üksuse (EGOV) 2025. aasta oktoobri ülevaadet „Turning point or continuity? The ECB’s 2025 strategy review“ (Pöördepunkt või järjepidevus. EKP strateegia läbivaatamine

2025. aastal), mille avaldas Euroopa Parlamendi majanduse, ülemineku ja tööstuse peadirektoraat[1],

– võttes arvesse majanduse juhtimise ning majandus- ja rahaliidu kontrollimise üksuse (EGOV) 2025. aasta juuni analüüsi „The silent hand of central banking: collateral framework“ (Keskpanganduse vaikiv käsi: tagatisraamistik), mille avaldas Euroopa Parlamendi majanduse, ülemineku ja tööstuse peadirektoraat[2],

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A10-0002/2026),

A. arvestades, et Eurostati andmetel oli ühtlustatud tarbijahinnaindeksi alusel mõõdetud ELi aastane inflatsioon 2025. aasta oktoobris 2,5 % ja euroala inflatsioon 2,1 %;

B. arvestades, et EKP 2025. aasta oktoobri tarbijaootuste uuringu kohaselt on inflatsiooni mediaanootused endiselt kõrgemad kui 2 %;

C. arvestades, et EKP inflatsioonieesmärki on aja jooksul kohandatud võrdlusväärtuselt „alla 2 %“ eesmärgile „alla 2 %, kuid selle lähedal“ ja seejärel sümmeetrilisele eesmärgile „2 %“ keskpikas perspektiivis;

D. arvestades, et laenamise püsivõimaluse ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäär on moodustanud kitsa koridori põhiliste refinantseerimistehingute intressimäära ümber;

E. arvestades, et EKP valitsemissektori võla ostmise võimalused on pidevalt laienenud, alates väärtpaberituruprogrammist kuni rahapoliitiliste otsetehingute ning avaliku sektori ostuprogrammi, pandeemia majandusmõjude ohjeldamise erakorralise varaostukava (PEPP) ja rahapoliitika ülekandemehhanismi kaitse instrumendini[3];

F. arvestades, et varaostukava (APP) alusel reinvesteerimine lõpetati 2023. aasta juulis ja PEPP alusel reinvesteerimine lõpetati

---

1 Ülevaade – „Turning point or continuity? The ECB’s 2025 strategy review“ (Pöördepunkt või järjepidevus. EKP strateegia läbivaatamine 2025. aastal), Euroopa Parlament, majanduse, ülemineku ja tööstuse peadirektoraat, majanduse juhtimise ning majandus- ja rahaliidu kontrollimise üksus (EGOV), oktoober 2025.

2 Analüüs – „The silent hand of central banking: collateral framework“ (Keskpanganduse vaikiv käsi: tagatisraamnistik), Euroopa Parlament, majanduse, ülemineku ja tööstuse peadirektoraat, majanduse juhtimise ning majandus- ja rahaliidu kontrollimise üksus (EGOV), oktoober 2025.

3 Cochrane, J.H. jt, „Crisis Cycle: Challenges, Evolution, and Future of the Euro“ (Kriisitsükkel: probleemid, areng ja euro tulevik), Princeton University Press, 2025.

2024. aasta detsembris, sillutades teed EKP bilansimahu vähendamisele;

G. arvestades, et deflatsioon võib olla tehnoloogia arengu soodne tagajärg;

H. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikliga 123 ning EKPSi ja EKP põhikirja artikliga 21 on valitsuste otsene rahastamine keelatud;

Juhtimine

1. tuletab meelde, et ELi toimimise lepingu artiklis 127 on sätestatud, et „Euroopa Keskpankade Süsteemi esmane eesmärk on säilitada hindade stabiilsus. Ilma et see piiraks eesmärki säilitada hindade stabiilsus, toetab EKPS liidu üldist majanduspoliitikat, selleks et kaasa aidata liidu eesmärkide saavutamisele, nagu need on esitatud ELi lepingu artiklis 3. EKPS toimib kooskõlas vabal konkurentsil põhineva avatud turumajanduse põhimõttega, soodustades ressursside efektiivset jaotumist ning järgides artiklis 119 esitatud põhimõtteid.“;

2. toonitab, et EKP põhikirjajärgne sõltumatus, mis on sätestatud aluslepingutes, on tema hindade stabiilsuse säilitamise ülesande täitmise eeltingimus;

3. rõhutab, et EKP-l on Euroopa Parlamendi ees aruandekohustus; rõhutab, et EKP peab oma ülesande täitmisel tegema otsuseid poliitilise sekkumiseta; märgib, et keskpangad peaksid olema sõltumatud, kuid mitte isoleeritud;

4. märgib, kui oluline on aruandekohustuse jaoks läbipaistvus ning et vaja on tugevaid institutsioonilisi ülesehitus- ja aruandekohustusmehhanisme; tunneb sellega seoses heameelt Euroopa Parlamendi ja EKP kirjavahetuse vormis sõlmitud kokkulepete üle, mis käsitlevad koostöötavade struktureerimist keskpanganduse valdkonnas;

5. kutsub EKPd üles tegema pingutusi, et tõhustada läbipaistvust suurendavaid vahendeid, näiteks võrdlusaluseid, ülevaateid oma mudelipõhistest eeldustest ja EKP nõukogu hinnanguid inflatsiooni arengu kohta;

6. tunneb heameelt EKP sõltumatuse üle, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 130; toonitab, et sõltumatus eeldab, et EKP tegevus oleks jätkuvalt apoliitiline;

7. kordab EKP ja maailma muude keskpankade avaldust, milles väljendatakse solidaarsust USA Föderaalreserviga ja rõhutatakse keskpanga sõltumatuse säilitamise ning õigusriigi põhimõtte ja demokraatliku vastutuse täieliku austamise tähtsust;

Rahapoliitika

8. rõhutab EKP esmast eesmärki säilitada hindade stabiilsus, mis on üks vajalikke tingimusi majanduskasvu, konkurentsivõime ja majandusliku stabiilsuse jaoks liidus;

9. tunneb muret tarnešokkidest tingitud kõrgete inflatsioonitasemete pärast COVID-19 pandeemiale järgnenud aastatel; märgib, et EKP otsused oleksid sellel perioodil taganud õigeaegse tagasipöördumise hinnastabiilsuse juurde; kutsub EKPd üles hindama oma aastaaruandes põhjalikult selliste kõrgete inflatsioonitasemete põhjuseid koos poliitiliste soovitustega, et teha mis tahes tulevastest inflatsioonikriisidest õiged järeldused;

10. tunneb heameelt inflatsiooni alanemise üle 2022.–2023. aasta määradega võrreldes ja inflatsiooni hiljutise stabiliseerumise üle; märgib, et EKP on 2024. aasta juunist kuni 2025. aasta juunini vähendanud hoiuste intressimäära 200 baaspunkti võrra; tunnistab inflatsiooni uue kiire kasvu jätkuvat ohtu; rõhutab, et edasised sammud rahapoliitika lõdvendamisel peaksid olema ettevaatlikud, andmepõhised ja juhinduma hinnastabiilsusest;

11. väljendab muret kõrge elukalliduse pärast, kuna toidu- ja energiahinnad on Euroopas alates COVID-19 pandeemiast tõusnud; märgib, et 2025. aastal oli toidukorra hind euroalal keskmiselt kolmandiku võrra kõrgem kui enne pandeemiat[4] ja see on eriti mõjutanud väikese sissetulekuga leibkondi;

12. toonitab eelkõige geopoliitilise ebakindluse, energiajulgeoleku riskide ja kaubandushäirete võimalikku moonutavat mõju hindade arengule;

13. kutsub EKPd üles hindama oma sümmeetrilise eesmärgi asjakohasust, võttes arvesse ka kvalitatiivseid tegureid; võtab teadmiseks 2025. aasta rahapoliitika strateegia hindamise ja ergutab EKPd tegema selliseid hindamisi korrapäraselt;

14. rõhutab, et EKP ostukavad kujutavad endast ebatraditsioonilisi rahapoliitika vahendeid, millel on kõrvalmõjud; märgib eelkõige, et varaostukavad võivad moonutada hinnasignaale; märgib, et EKP hakkas oma bilanssi vähendama üksnes väga aeglaselt ja järk-järgult; toetab EKPd tegevuses, mille eesmärk on vähendada veelgi tema otsest rolli väärtpaberite ostmisel; ergutab EKPd oma riigivõlakirjade ostuprogrammidest järk-järgult loobuma; peab kahetsusväärseks eelarvepositsiooni mõju EKP esmase ülesande täitmisele;

15. peab kahetsusväärseks, et EKP lühiajalised laenuandmisskeemid on alates 2008. aasta finantskriisist tõrjunud suures osas kõrvale erasektori pankadevahelise rahastamise turu; kutsub EKPd üles hoiduma pankadele turuintressimääradest kõrgemate hoiuse

---

4 Euroopa Keskpanga blogi, „When groceries bite: the role of food prices for inflation in the euro area“ (Kui toiduost teeb haiget: toiduainete hindade roll euroala inflatsioonis), 25. september 2025.

intressimäärade maksmisest, kuna see on vastuolus vabal konkurentsil põhineva avatud turumajanduse põhimõttega, ning kõrvaldama mis tahes takistused, mis tõkestavad lühiajaliste tagamata pankadevaheliste turgude taastumist;

16. rõhutab, kui oluline on tagada EKPga sõlmitud laenuks andmise lepingute puhul tagatiste kvaliteedinõuete kõrged standardid; tunnistab, et tagatisstandardeid saab kasutada rahapoliitika ülekandevahendina;

17. toetab EKP pingutusi lisada hinnaindeksite järelevalvesse ka omanike kasutuses olevad eluasemed, et saavutada nii euroala riikide representatiivsus kui ka võrreldavus, milleks on vaja ühtlustatud ja metoodiliselt usaldusväärset lähenemisviisi;

Teisene eesmärk: liidu üldise majanduspoliitika toetamine

18. märgib, et ELi toimimise lepingu artikli 127 lõike 1 kohaselt peab EKP toetama liidu üldist majanduspoliitikat, selleks et kaasa aidata liidu eesmärkide saavutamisele, nagu need on esitatud ELi lepingu artiklis 3, seni kui see ei mõjuta tema pühendumust hinnastabiilsusele;

19. tuletab meelde, et eurosüsteem põhineb rahapoliitilise domineerimise põhimõttel;

20. rõhutab, kui oluline on majandus- ja rahaliidu ning ELi majanduse juhtimise raamistiku kontekstis usaldusväärne ja jätkusuutlik riigi rahandus kõrge intressimääraga keskkonnaga silmitsi seismisel, niisuguste pingutuste täiendamisel, mida EKP teeb inflatsiooni madalal tasemel hoidmiseks, stabiilse majanduse alalhoidmisel ning tulevaste majandus- ja finantssõkkide suhtes vastupanuvõime säilitamisel;

21. võtab teadmiseks TARGET2 saldode erinevuse, mis on tingitud piiriülestest tehingutest; võtab teadmiseks TARGET2 saldode struktuurseks muutumise võimalikud riskid ja soovitab kaaluda rahapoliitikaga mitteseotud kohandusi;

22. rõhutab, et EKP peaks üksnes kaaluma kliimamuutuste võimalikku mõju hinnastabiilsuse seisukohast ja oma volituste piires;

23. märgib, et turuneutraalsuse mõiste on seotud vabal konkurentsil põhineva avatud turumajanduse põhimõttega; kutsub EKPd tema sõltumatust austades üles tegelema turutõrgetega ja tagama ressursside tõhusa jaotumise pikas perspektiivis, jäädes samal ajal võimalikult apoliitiliseks ning austades turuneutraalsust; rõhutab, et selliseid otsuseid ei tohi teha EKP ülesande täitmise arvelt;

24. märgib, et EKP rahapoliitika suhtes, mille eesmärk on täita tema esmast ülesannet, rakendatakse proportsionaalsuse hindamist;

Muud aspektid

25. tuletab meelde, et võrdne juurdepääs makseteenustele on majanduselus osalemiseks hädavajalik; rõhutab, et kui jätta maksete üha suurem digiteerimine üksnes erasektori ja ELi-väliste osalejate hooleks, on oht, et tekivad uued tõrjutuse vormid nii kasutajate kui ka kaupmeeste puhul; rõhutab, et võrgupõhine ja võrguväline digieuro peaks aitama tagada üldise juurdepääsu maksetele ja digieuro laialdase aktsepteerimise kauplejate poolt kogu ELis, järgides samal ajal täielikult eraelu puutumatuse ja andmekaitse standardeid;

26. tunneb heameelt käimasolevate digieuro arutelude üle; rõhutab, et seoses suurenenud geopoliitilise ebakindluse ja liigse sõltuvusega ELi-välistest maksetaristutest on oluline võtta kasutusele digieuro, mis on mõeldud sularaha ja erapanganduse teenuste täiendamiseks, et tugevdada ELi rahalist suveräänsust, vähendada jaemaksete killustatust ning toetada siseturu terviklikkust ja vastupanuvõimet;

27. tunneb heameelt keskpangaraha hulgiarvelduse valdkonna hajusraamatu tehnoloogia projektide nii lühiajalise (Pontes) kui ka pikaajalise (Appia) algatuse käivitamise üle;

28. rõhutab, kui tähtis on raha rolli säilitamine; võtab teadmiseks arutelud, mida peetakse praegu seaduslikku maksevahendit käsitleva ettepaneku üle;

29. kutsub EKPd üles tõhustama krüptovarade, näiteks stabiilse krüptovara järelevalvet;

30. toetab EKPd tema püüdlustes tagada euro rahvusvaheline roll muu hulgas piisavate valuuta vahetus- ja tagasiostutehingute kaudu;

31. tunneb heameelt selle üle, et Bulgaaria Vabariik on alates 1. jaanuarist 2026 euroala 21. liige;

32. väljendab muret EKP reaalajaliste brutoarveldussüsteemide T2 ja T2S ajutise seisaku pärast 2025. aasta veebruaris; kutsub EKPd üles jälgima tähelepanelikult arveldussüsteemide nõuetekohast toimimist ja tagama selle;

33. väljendab muret EKP poolt järjestikku 2023. ja 2024. aastal intressipositsiooni riski tõttu kantud kahju pärast; märgib, et see kahju ei ole seadnud ohtu eurosüsteemi tegevussuutlikkust oma rahapoliitika elluviimisel;

34. toetab EKP rolli finantsstabiilsuse edendamisel ühtse järelevalvemehhanismi raames ja EKP funktsiooni maksevõimelistele finantsinstitutsioonidele heade tagatis- ja karistusmäärade alusel viimase instantsi laenajana, et säilitada kriiside ajal likviidsus ja usaldus;

35. toetab EKPd tema püüdlustes parandada ELis finantskirjaoskust;

36. tunneb heameelt selle üle, et EKP on pühendunud lihtsustamispüüdlustele, milleks on loodud näiteks EKP kõrgetasemeline lihtsustamist käsitlev rakkerühm; juhib tähelepanu sellele, et rakkerühma töös ja järelmeetmetes tuleb püüelda väga auahnete eesmärkide poole, ning tunneb heameelt EKP poolt Euroopa Parlamendiga peetavate põhjalike arutelude üle;

37. kutsub EKPd üles edendama avatud ja konstruktiivset sisedialoogi; nõuab töötajate esindamise raamistike ja EKP rikkumisest teatamise siseraamistiku edasist tõhustamist;

38. kordab, et EKP juhatuse liikmete kandidaatide esitamine peaks olema sooliselt tasakaalustatud ning põhinema tulemustel ja võimetel, kusjuures kandidaatide nimekirjad tuleks esitada ka Euroopa Parlamendile, ja et mis tahes soost inimestel peaksid olema võrdsed võimalused tegutseda oma riigi keskpanga juhina;

39. kutsub EKPSi üles jätkama ja tugevdama dialoogi riikide parlamentidega, mis tema arvates tugevdaks EKPSi legitiimsust ja poliitikat;

o
o o

40. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.